

PEDER LUND

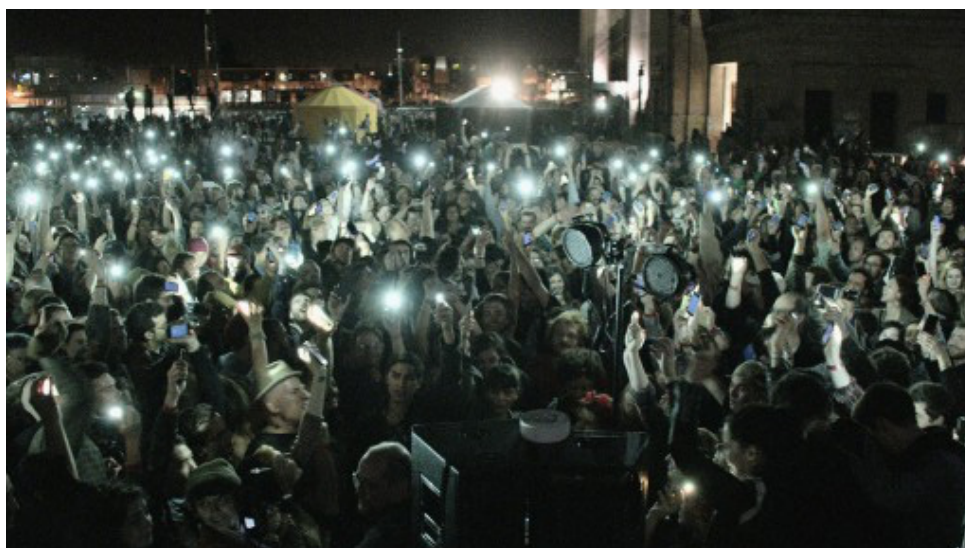
"DOUG AITKEN: TWILIGHT"

Peder Lund January 23 - March 12, 2016

- p. 3 Erlend Hammer, "California Über Allies," *Kunstkritikk.no*, February 1, 2016
- p. 7 Line Ulekleiv, "Ubesvarte samtaler," *Klassekampen*, February 3, 2016
- p. 8 Federica Polidoro, "The Live Phone Doug Aitken: Sculpture as Flow and Dialogue as a Contact Between Body and Mind," *Artribune*, February 2, 2016

"CALIFORNIA ÜBER ALLES"

Erlend Hammer, KUNSTKRITIKK.NO, 01.02.2016

Dan Deacon opptre i Oakland-happeningen i Station to Station © Doug Aitken Workshop / Station to Station, LLC. Courtesy: 303 Gallery, New York og Peder Lund, Oslo.

I september 2013 tilbrakte den amerikanske kunstneren Doug Aitken og et utvalg kunstner-venner 23 dager på et tog som krysset det amerikanske kontinentet fra øst til vest. Prosjektet hadde tittelen Station to Station. Underveis stoppet de i ni forskjellige byer og gjennomførte ti happenings. I 2015 hadde filmverket som sprang ut av denne reisen premiere på Sundance Film Festival i Utah. Senere er filmen blitt presentert i ulike kontekster, både i tilknytning til kunstutstillinger og som «vanlig» kino. Sist helg ble den vist på Cinemateket i forbindelse med åpningen av Aitkens utstilling på Peder Lund.

Selve toget ble omtalt som en «nomadisk lysskulptur» og reisen blir av kunstneren selv, i traileren for filmen, beskrevet som «ikke en turné, ikke en pakke, ikke et system», men «noe som alltid er i forandring». Denne type intetsigende formuleringer er typiske for filmen, som er preget av et diskursivt nivå som fremstår oppsiktsvekkende banalt. På den andre siden kunne man like gjerne beskrive det som universelt og tilgjengelig. Kanskje er det slik at betydningen av Aitkens senere kunstnerskap ligger nettopp i spenningen mellom disse to perspektivene. For Aitken er en kunstner som, mer enn kanskje noen andre, evner å bygge bro mellom den postkonseptuelle tradisjonen han kommer fra og populærkulturen. Ikke minst evner han å gjøre dette på en måte som er fri for hierarkier, altså uten at det oppleves som nedlatende appropriasjonskunst. Ed Ruscha, Beck, Cat Power og Urs Fischer er alle likestilte deltagere i prosjektet hans.

Lysskulpturen twilight (2014), som Aitken viser på Peder Lund, er en amerikansk telefonautomat støpt i hvit, gjennomsiktig harpiks og utstyrt med bevegelsessensorer slik at publikum kan påvirke lyset. Telefonautomaten tilhører en gruppe ikoniske motiver som

Station to Station-toget, Doug Aitkens Nomadic Light Sculpture. Foto: Alayna Van Dervort © Doug Aitken Workshop / Station to Station, LLC. Courtesy: 303 Gallery, New York og Peder Lund, Oslo.

er bærere av en så generell mening at den står nærmest upåvirket av kulturell kontekst. Dermed blir selve telefonfiguren hos Aitken mest et transportmiddel for det programmerte lyset som visuell erfaring. Når jeg ser verket helt alene i rommet, fremstår lysets rolige pulsering nærmest som en rytmisk pust. Det virker som om intensiteten i lyset, og hastigheten selve telefonrøret pulserer med, øker jo nærmere man befinner seg. Dette skaper en interessant glidning mellom syn og hørsel ettersom det oppstår en illusjon av at telefonen ringer (slik tunghørte har telefoner som lyser opp når de har en innkommende samtale), hvilket igjen utløser et behov for å løfte av røret. Samtidig ser verket egentlig aller best ut på avstand, slik man ser det fra utsiden, gjennom vinduet når man passerer galleriet.

Doug Aitken, twilight, 2014. Installasjonsbilde fra Peder Lund. Courtesy: 303 Gallery, New York og Peder Lund, Oslo.

Nettopp kunst for forbipasserende er tilbakevendende hos Aitken. Kunstnerskapet er preget av et særlig fokus på store installasjoner, gjerne i form av filmer som projiseres på utsiden av kunstinstitutionell arkitektur. Det kanskje mest spektakulære eksempelet så langt var prosjektet Song 1 som i 2012 ble vist over hele den runde fasaden til Hirshhorn-museet i Washington D.C. Det som i størst grad skiller Aitkens prosjekter fra annet, tilsvarende sensasjonalistisk museumsspektakel er at det hele tiden oppleves som om det finnes en dypere, og spisset, tematisk motivasjon, som rettfærdiggjør de grandiose virkemidlene.

Mens billedmaterialet hos for eksempel Jeff Koons hovedsakelig refererer en populærkulturell ikonografi, virker det som om Aitken heller genererer kunst som populærkultur. Der Koons fascineres av overflatenes falskhet, synes Aitken opptatt av den

individuelle opplevelsen av massekulturens særegne autensitet. Aitken dekonstruerer, eller kritiserer, ikke massekulturen; han lar den utfolde seg etter sin egen logikk. I så måte har han egentlig aller mest til felles med en kunstner som italienske Francesco Vezzoli, en annen postkonseptualist som arbeider med lignende store prosjekter, hvor «kjendiskulturen» utgjør et sentralt omdreingspunkt. Når et foretak som Levi's inviteres til å finansiere Station to Station, får ikke prosjektet dermed en problematisk slagside. Samarbeidet med klesgiganten uttrykker tvert imot at Aitkens er interessert i betingelsene for å produsere og erfare genuint i en kultur styrt av markedsøkonomien. Aitkens prosjekter klarer, til tross for sin tilgjengelighet, å ikke føles som kynisk publikumsfrieri.

I Station to Station skyldes dette ikke minst at det til tider snodige materialet er såpass mangfoldig og interessant. Filmen består av 61 snutter på ett minutt. Hvert avsnitt presenterer en person, deltager eller utbroderingen av en idé knyttet til reisen. Thurston Moore fra Sonic Youth stiller både til intervju og

Doug Aitken, Song 1, 2012. Foto: Brian Doyle. Courtesy: Hirshhorn Museum and Sculpture Garden, Smithsonian Institution, 303 Gallery, New York og Peder Lund, Oslo.

spiller live på ett av togreisens ni stopp. Et annet fascinerende klipp, som viser at amerikansk kultur representerer et evig oppkomme av weirdness, er fra Chicago-stoppet, hvor Solar Flare Arkestra Marching Band marsjerer gjennom byen mens de fremfører en versjon av den legendariske frijazzkomponisten Sun Ras mest kjente verk, Space Is The Place fra 1972. (Korpset er fra Rich South High School, og Sun Ra-fremføringene deres er egentlig del av et prosjekt av kunstneren Cauleen Smith.)

Ved å sidestille aktører som Giorgio Moroder, Thurston Moore og Suicide viser Station to Station berøringspunktene mellom amerikansk kunsthistorie, undergrunnsmusikk og popkultur. På Artforums Scene & Herd-blogg beskrev Travis Diehl prosjektet som en arvtager til The Merry Pranksters, gruppen rundt forfatteren Ken Kesey, og den berømte, LSD-berikede bussturen de gjennomførte i 1964. Diehl er imidlertid frustrert over følelsen av manglende autensitet i prosjektet og mener at toget til Aitken fungerte som et omreisende kunstsirkus av plagsomt kommersiell natur.

Thurston Moore gjør en innspilling på toget i Station to Station © Doug Aitken Workshop / Station to Station, LLC. Courtesy: 303 Gallery, New York og Peder Lund, Oslo.

Den medrivende musikken som utgjør en stor del av filmens lydspor synes å gi ham rett. Partiene som er tonlagt med synthpunkerne Suicides klassiske låt Ghost Rider er høydepunkter, ikke bare i kraft av musikkens kvalitet, men også som kontrast til den ekstremt høye produksjonsverdien som preger filmen. Enkelte vil utvilsomt anse dette som en uvelkommen appropriasjon av «punk». Det som egentlig skjer er imidlertid at Aitken tydeliggjør låtens åpenbare kvaliteter som klassisk og catchy rock & roll, og tematiserer dermed hvordan denne typen nykontekstualisering av tidligere «avantgarde» er et gjentagende mønster i popmusikkens historie. Dagens undergrunnsmusikk er nesten alltid morgendagens pausemusikk på sportsarrangementer.

Station to Station er som kunstverk et gjennomført stykke americana, i alt fra det visuelle til selve togreisen, selvfølgelig fra øst mot vest, inntil nylig retningen for all migrasjon. Først mot selve Amerika, deretter settler-ruten, mot California, mot Stillehavet, og til slutt Los Angeles, den vestlige kulturhistories forjettede land. Få merkevarer representerer forestillingen

om den amerikanske drømmen så tydelig som Levi's. Tidlig i filmen berøres dette amerikanske ur-temaet, reisen vestover, når fortellerstemmen, som benyttes i enkelte avsnitt, snakker om «fronten» som ikke lenger eksisterer, om hvordan toget var «sin tids internett» fordi togreisen representerte en ny standard for erfaringen av tid. Dette gjorde også at toget ble gjenstand for mye kritisk oppmerksomhet; eksempelvis var 1800-tallets berømte kunstkritiker John Ruskin svært negativ til denne teknologiske nyvinningen og mente at den beste typen reise var «en rolig gåtur langs en vei, ikke mer enn to mil per dag».

Jackson Browne dukker opp i Station to Station © Doug Aitken Workshop / Station to Station, LLC. Courtesy: 303 Gallery, New York og Peder Lund, Oslo.

Lite er mer nostalgisk enn jernbanen i amerikansk kultur. I filmen beskriver låtskriveren og artisten Jackson Browne amerikanernes togfascinasjon som knyttet til forestillingen om at det alltid er mulig å gjenoppfinne seg selv simpelthen ved å hoppe på et tog, vestover. Da Robert Smithson laget Spiral Jetty, et arbeid som problematiserer forestillingen om linearitet når det kommer til tid, utvikling og geografi, plasserte han det bare noen mil fra stedet der toglinjene fra øst møtte toglinjene fra vest og dannet den første sammenhengende forbindelsen fra kyst til kyst.

På mange måter er det snakk om en klisjé, men gjennom den massive investeringen i togreisen – og i videre forstand «veien» – som metafor, så øver den likevel en sterk dragning på alle amerikanere, så vel som alle oss som dypest sett føler at amerikansk kultur også er vår kultur. Dette gjelder uansett om preferansene er klassiske biler, 80-talls-hardcore, post-konseptuelt fotografi, 90-talls-hiphop, 70-tallets Land Art, bluegrass eller The Wire. Om kultur er det eneste vi deler utover biologiske funksjoner, så danner de populære kulturelle referansene som mobiliseres av Aitkens nostalgiske lystog, i dag også selve kjernen av det allmennmenneskelige. Vi er den kulturen vi har valgt oss.

Ubesvarte samtaler

KUNST

«Twilight»

Doug Aitken
Peder Lund, Oslo
Står til 12. mars

ANMELDELSE

Den forbigåtte teknologien prøver å ringe deg.

Tjuvholmens isende vind blåser deg inn døra på galleriet Peder Lund, uten at kulden i kroppen avtar idet du kommer inn. Mørket omgir et alter i hvitt, opphevet som en fetisjert gjenstand. En amerikansk telefonboks, som vekker sketchy minner om klirrende cents og fjerne, raspende stemmer, er støpt i hvit resin. I det du sirkler rundt i rommet blinker den, lydløst, som om lyset var demonstrative avtrykk av den manglende ringelyden.

Lyset forplanter seg (angivelig etter sensorer) via røret, telefonkroppen, videre til podiet den er koblet med. Instinktet instruerer deg til å plukke opp røret for å opprette kontakt. Men du gjør det ikke – dette er primært et visuelt, for ikke å si kinematisk, skue.

Den amerikanske kunstneren Doug Aitken har de siste to tiårene vært en fremtredende eksponent for en type emosjonell og fysisk involverende installasjon hvor lys og lyd manipuleres til å mane fram en sterk eksistensiell undertone. Denne magien kan også tippe mot en heller spektakulær (og påkostet) eksess, noe som har vært en tiltagende tendens i kunstnerskapet, hvor avansert teknologi og digre formater tas i bruk.

Filmarbeidet «Sleepwalkers», hvor kjente skuespillere og artister bidro, ble for eksempel projisert på Momas fasade i 2007. Hans monumentale nettverk gjør seg også gjeldende i den nye filmen «Station to Station» – her er folk som Ed Ruscha og Patti Smith passasjerer på et eksklusivt tog dekket med led-lys, som krysser det

SØKER VIDERE: Doug Aitkens «twilight» (2014), en telefonboks i hvit resin, stilles ut på Peder Lund i Oslo.

FOTO: JON BENJAMIN TALLERÅS

nordamerikanske kontinentet med underholdningsmessig bravur.

Telefonen i galleriet, titulert «twilight» (2014), fremstår i sammenligning som avskrellet. Dens offentlige tilgjengelighet,

«Mørket omgir et alter»

dens skitne fingeravtrykk og påskribede navn, er for lengst

forlatt – gata er tatt ut av den. Dens innskrivelse som kunstobjekt signaliserer åpenbart en viss symbolsk nostalgi mot et kollektivt minne – en antikvert teknologi i smarttelefonens domene.

Men samtidig belyser lysets pulserende energi en annen fortsettelse hvor apparatet innbilt opererer på egen hånd, samtidig som oppkoblingen viser sin iboende begrensning. Teknologien som apparat for kommunikasjon, i den formen som er avhengig av avsender og mottager – uttrykker i «twilight» en for evig forsinket respons på et signal som ikke blir identifisert.

Telefonen signaliserer en stemningskulisse, en forstummet rekvisitt. Med obligatorisk «magisk» måneskinnslys mimer den mekanisk og kjølig romantisk-teatralsk lengsel og frykt. Aitken dramatiserer dragingen mot den personlige henvendelsen, muliggjort av teknologien, men linjen er avkoblet. Ringesignalet forblir innbilt og hult, men apparatet søker blindt videre.

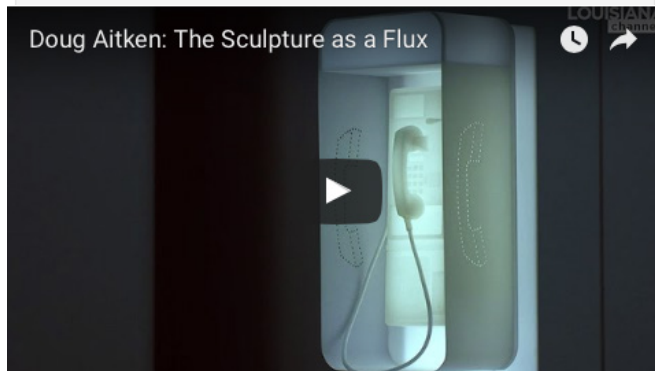
Line Ulekleiv

kunst@klassekampen.no

The live phone Doug Aitken: sculpture as flow and dialogue as a contact between body and mind

In 1983 David Cronenberg's Videodrome created in a meat television, Twilight in the installation by Doug Aitken an object of the collective heritage is sublimated and made alive to interact directly with the viewer.

Written by **Federica Polidoro** | Tuesday, February 2, 2016 · 0

The artist Doug Aitken (California, 1968) speaks of his latest work. Twilight is an installation "glowing", a phone that breathes in an imaginary space creating a synthesis between object, artistic production and spectator. The telephone box, which is part of the collective imagination, is a dead object, whereas in this work - and at a time when the phones are disappearing replaced by the use of smartphones - the artist captures its essence, sublimated, its vehicle function as a channel of information. Dialogue becomes the point of intersection between work and spectator: In the monochrome of an off-white polymer, a synthetic prosthesis breathes through the translucent light pulse,

In Twilight, communication becomes sculpture: the object is applied to the dynamic stasis a modular light, in an abstract space that seems the antechamber of consciousness. It is a minimal set-up, which as a counterpoint contains suggestions and profound reflections on the nature of the relationships between people, about the nature of language conventions that form the filter into everyday life, the modern individual's ability to communicate with himself in space symbolic of his mind.

Doug Aitken has exhibited his works, which include video installations, outdoor installations, documentaries, happenings, photographs, sculptures and sound experiments, in institutions such as the Whitney, the Museum of Modern Art, the Vienna Secession, the Serpentine Gallery in London and the Pompidou in Paris. He participated in the Whitney Biennial in 1997 and 2000. He won the Golden Lion at the Venice Biennale in 1999 for the installation Electric Earth . Received the Nam June Paik Art Prize in 2012 and, in 2013, the Smithsonian Magazine Ingenuity Award in the Visual Arts section.

- Federica Polidoro

Oslo, Norway // 23 / 01-12 / 03/2016
Twilight
Artist: Doug Aitken
Peder Lund Gallery
from Wednesday to Saturday from 12.00 to 17.00
Tjuvholmen allé 27 N-0252
+47 22 01 55 55
mail@pederlund.no
www.dougaitkenworkshop.com
www.pederlund.no/Lund/Home.html